

Teza: orzeczenie w trybie konsensualnym.

Wydanie orzeczenia w trybie konsensualnym, określonym w art. 335 k.p.k. § jest uwarunkowane brakiem sprzeciwu pokrzywdzonego (art. 343 § 2 k.p.k.), który powinien być o wniosku powiadomiony.

Sygn. akt WO-176/19

ORZECZENIE

z dnia 29 października 2019 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie następującym:

Przewodniczący SWSD Tomasz Fox

Sędziowie: SWSD Marek Hamerlik (sprawozdawca), SWSD Piotr Kubik

Protokolant Magdalena Senderska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. Wacława Góreckiego po rozpoznaniu w dniu 29 października 2019 r. na rozprawie

sprawy radcy prawnego J. K. obwinionego o to, że

1.

w dniu 22 grudnia 2016 r. w Poznaniu w sposób zawiniony nienależycie wykonywał czynności zawodowe i uchybił ślubowaniu radcowskiemu oraz zasadom etyki zawodowej w ten sposób, że reprezentując jako pełnomocnik P. M. w postępowaniu przed Sądem Rejonowym Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu sygn. akt VI U 1549/15 nie stawiał się bez usprawiedliwienia na rozprawie we wskazanym terminie

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. poz.1870, 2400; z 2018 r. poz 138, 723) w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

2.

w okresie od 22 grudnia 2016 r. do dnia 12 stycznia 2017r., w sposób zawiniony nienależycie wykonywał czynności zawodowe i uchybił ślubowaniu radcowskiemu oraz zasadom etyki zawodowej w ten sposób, że reprezentując jako pełnomocnik P. M. w postępowaniu przed Sądem Rejonowym Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu sygn.. akt VI U 1549/15 nie podjął próby nawiązania kontaktu z mocodawcą celem powzięcia uzgodnień w kwestii ewentualnego wniesienia środka odwoławczego w sprawie, a następnie nie wystąpił o uzasadnienie zapadłego orzeczenia i nie złożył od niego apelacji wbrew woli mocodawcy, co doprowadziło do uprawomocnienia się orzeczenia Sądu I instancji z dnia 22 grudnia 2016 r.

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. poz.1870, 2400; z 2018 r. poz. 138, 723) w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego)

na skutek odwołania pokrzywdzonego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu z 21 lutego 2019 r., sygnatura akt OSD - 31/19

orzeka:

1.
uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

2.
kosztami postępowania odwoławczego w zryczałtowanej wysokości 1250 zł (słownie: tysiąc dwieście pięćdziesiąt złotych) obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu z 21 lutego 2019 r., sygnatura akt OSD - 31/19 po rozpoznaniu sprawy radcy prawnego J. K. obwinionego o to, że:

1.
w dniu 22 grudnia 2016 r. w Poznaniu w sposób zawiniony nienależycie wykonywał czynności zawodowe i uchybił ślubowaniu radcowskiemu oraz zasadom etyki zawodowej w ten sposób, że reprezentując jako pełnomocnik P. M. w postępowaniu przed Sądem Rejonowym Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu sygn.. akt VI U 1549/15 nie stawiał się bez usprawiedliwienia na rozprawie we wskazanym terminie

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. poz.1870, 2400; z 2018 r. poz. 138, 723) w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

2.
w okresie od 22 grudnia 2016 r. do dnia 12 stycznia 2017r., w sposób zawiniony nienależycie wykonywał czynności zawodowe i uchybił ślubowaniu radcowskiemu oraz zasadom etyki zawodowej w ten sposób, że reprezentując jako pełnomocnik P. M. w postępowaniu przed Sądem Rejonowym Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu sygn.. akt VI U 1549/15 nie podjął próby nawiązania kontaktu z mocodawcą celem powzięcia uzgodnień w kwestii ewentualnego wniesienia środka odwoławczego w sprawie, a następnie nie wystąpił o uzasadnienie zapadłego orzeczenia i nie złożył od niego apelacji wbrew woli mocodawcy, co doprowadziło do uprawomocnienia się orzeczenia Sądu I instancji z dnia 22 grudnia 2016 r.

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2017r. poz.1870, 2400; z 2018 r. poz 138, 723) w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego uznał obwinionego za winnego zarzucanych mu czynów i na posiedzeniu uwzględnił wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, wymierzając za każdy z zarzucanych czynów karę upomnienia, a następnie wymierzył obwinionemu karę łączną upomnienia.

Z orzeczeniem tym nie zgodził się pokrzywdzony, który 24 czerwca 2019 r. zaskarżył przedmiotowe orzeczenie odwołaniem. W odwołaniu nie wyszczególniono zarzutów, natomiast w jego uzasadnieniu wskazano, że kara wymierzona obwinionemu przez sąd pierwszej instancji jest zbyt łagodna w stosunku do popełnionych przez radcę prawnego uchybień.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje

Orzeczenie sądu pierwszej instancji jest wadliwe z uwagi na uchybienia natury proceduralnej.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 434 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego jedynie:

1.

wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, oraz

2.

w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia, oraz

3.

w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym, chyba że środek odwoławczy nie pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika i nie podniesiono w nim zarzutów albo ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od podniesionych zarzutów.

Zwrócić należy uwagę, że wydanie orzeczenia w trybie konsensualnym jest obwarowane przez prawodawcę szczególnymi wymaganiami. Dzieje się tak dlatego, że, stosownie do treści stosowanego odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym art. 335 § 1 (ale również § 2) k.p.k., orzekana kara jest uzgadniana pomiędzy organem postępowania przygotowawczego oraz podejrzanym.

Podnoszona w niniejszym przypadku przez pokrzywdzonego niewspółmierność kary, gdyby stanowiła zarzut odwoławczy, nie mogłaby być analizowana przez sąd odwoławczy z uwagi na treść art. 447 § 5 k.p.k. Brak zarzutów postawionych przez tzw. stronę prywatną pozwala na rozpatrzenie wszystkich uchybień sądu pierwszej instancji i przeprowadzenie tak zwanej totalnej kontroli orzeczenia przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Wskazać należy, że zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu z 14 stycznia 2019 r. w sprawie o sygnaturze akt OSD - 31/19 (k. 94) odpis wniosku o ukaranie (a ściślej, wniosku o wydanie orzeczenia skazującego bez przeprowadzenia rozprawy) został doręczony wyłącznie obwinionemu. Doręczenie odpisu wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego pokrzywdzonemu nie wynika również z ilości odpisów wniosku załączonych do sądu i zwrotek znajdujących się na kartach od 99-109.

Tymczasem zgodnie z art. 338 § 1b k.p.k., w przypadku gdy złożono wniosek, o którym mowa w art. 335 § 1 lub gdy akt oskarżenia zawiera wniosek, o którym mowa w art. 335 § 2, jego odpis doręcza się ujawnionemu pokrzywdzonemu.

Doręczenie odpisu wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy lub aktu oskarżenia wraz z załącznikiem w postaci takiego wniosku, jest istotne z perspektywy pokrzywdzonego. To właśnie z chwilą doręczenia mu odpisu tego specyficznego surogatu aktu oskarżenia może on zapoznać się z uzgodnionym wymiarem sankcji penalnej uzgodnionej pomiędzy oskarżycielem (Rzecznikiem Dyscyplinarnym) a oskarżonym (obwinionym).

Podkreślić należy, że pokrzywdzony w czasie procedowania jest osadzony w zakładzie karnym. I w związku z tym w zasadzie niemożliwe było jego uczestnictwo w posiedzeniu.

Z tych względów zwrócić należy uwagę na treść art. 343 § 2 k.p.k., który warunkuje uwzględnienie wniosku od niesprzeciwienia się jego uwzględnienia przez pokrzywdzonego. Sprzeciwienie się przez pokrzywdzonego nie musi być umotywowane, jest to jego uprawnienie, które nie podlega kontroli sądu. W takim przypadku sąd jest zobligowany na podstawie art. 343 § 7 k.p.k. zwrócić sprawę prokuratorowi (w tym przypadku Rzecznikowi Dyscyplinarnemu).

W związku z powyższym uchybienie sądu pierwszej instancji polegające na niedoręczeniu pokrzywdzonemu odpisu wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego jest podstawą dla wydania orzeczenia kasatoryjnego w trybie art. 437 § 2 kpk.

Przypomnieć jednakże należy, że skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania nie oznacza, iż obwiniony nie może zostać uniewinniony od zarzucanych mu czynów, ani też nie rodzi tego skutku, iż sąd ad quem zgadza się ze stwierdzeniem podniesionym w środku odwoławczym, że kara wymierzona obwinionemu jest niewspółmiernie

niska. Jak już powyżej zwrócono uwagę, o wydaniu orzeczenia kasatoryjnego zadecydowały wyłącznie kwestie natury proceduralnej.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 Ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015.